

2^ο Γυμνάσιο Μελισσίων
Τμήμα Α4

Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Συντονίστρια
Ανέτα Τροβά

Μέλη
Αφροδίτη Ροσταδάκη
Νεκτάριος Τσομάνη
Δημήτρης Σταμάτογλου

Μελίσσια, Νοέμβριος 2016

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Οι κανόνες του σχολείου

- α. Συμπεριφορά μαθητών
- β. Εμφάνιση των μαθητών
- γ. Προσωπικά είδη στο σχολείο

2. Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μαθητών

- α. Δικαιώματα μαθητών
- β. Υποχρεώσεις μαθητών

3. Σχέσεις συμμαθητών / σχολικός εκφοβισμός

- α. Σχέσεις συμμαθητών
- β. Σχολικός εκφοβισμός

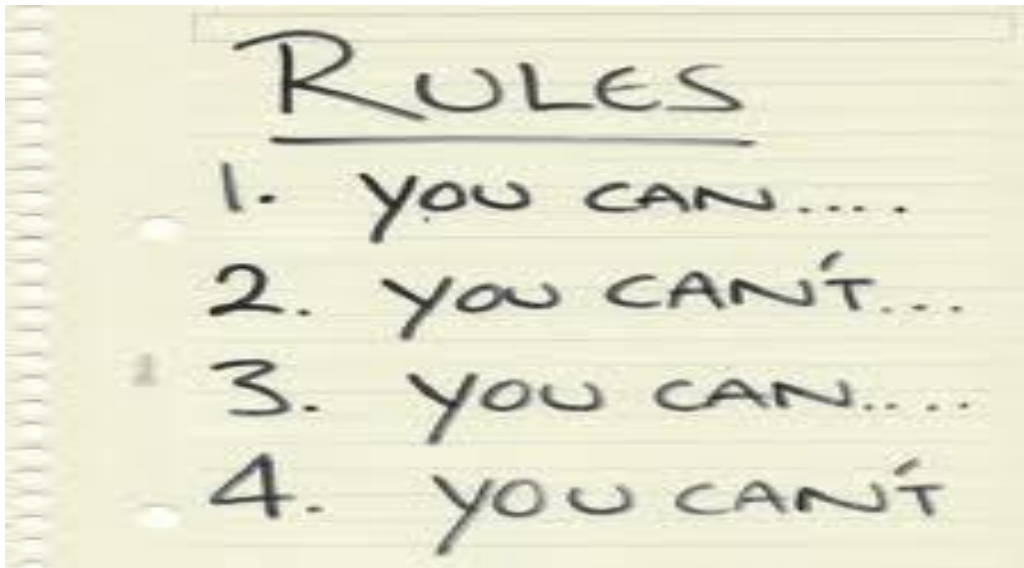
4. Ο ρόλος του σχολείου στη διαμόρφωση του μαθητή

Πηγές

[http://bb.uncrcrc.org.cy/σχολικός εκφοβισμός](http://bb.uncrcrc.org.cy/σχολικός_εκφοβισμός)

<http://www.ekpaideytikos.gr/index.php/arthra/969-sxoleio-to-allo-tou-spiti>

1. Οι κανόνες του σχολείου

α. ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΜΑΘΗΤΩΝ

Οι μαθητές οφείλουν :

- Να σέβονται το δικαίωμα των συμμαθητών τους για μάθηση και το δικαίωμα των εκπαιδευτικών για διδασκαλία.
- Να υπακούουν με ευγένεια στις υποδείξεις των εκπαιδευτικών και η συμπεριφορά τους να διέπεται από σεβασμό και ευπρέπεια προς όλο το προσωπικό του Σχολείου.
- Να σέβονται τους συμμαθητές τους ως προσωπικότητες (οποιαδήποτε μορφή σωματικής ή λεκτικής βίας είναι καταδικαστέα).
- Να σέβονται και να προστατεύουν τη σχολική περιουσία καθώς και τα προσωπικά αντικείμενα των συμμαθητών τους. Μαθητής ο οποίος εσκεμμένα προξενεί βλάβη, εκτός από την πειθαρχική ποινή που θα υποστεί, θα είναι υποχρεωμένος να αποκαταστήσει τη ζημιά.

β. ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

- Η εμφάνιση των μαθητών οφείλει να εναρμονίζεται με το πνεύμα του χώρου και συνεπώς να είναι απλή και ευπρεπής.
- Για τα αγόρια, τα εξαιρετικά χαμηλοκάβαλα και αποκαλυπτικά παντελόνια, ρούχα μα άκομφες απεικονίσεις ή μηνύματα, καθώς και σκουλαρίκια δεν ταιριάζουν στο σχολικό περιβάλλον.
- Για τα κορίτσια, το υπερφορτωμένο βάψιμο, τα στενά ρούχα που διαγράφουν ασφυκτικά τη μορφή, τα κοντά μπλουζάκια, τα χαμηλά παντελόνια, τα διάφανα λευκά ενδύματα, τα πολύ κοντά σορτσάκια καθώς και τα σκουλαρίκια σε σημεία του προσώπου ή του σώματος εκτός των αυτιών, απαγορεύονται.
- Στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής είναι απαραίτητα, η αθλητική φόρμα και τα αθλητικά παπούτσια. Σε αντίθετη περίπτωση, οι μαθητές δε γίνονται δεκτοί στο μάθημα και παίρνουν απουσία.

γ. ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΕΙΔΗ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

- Τιμαλφή, ακριβά κοσμήματα, ρολόγια κλπ. Καθώς και μεγάλα χρηματικά ποσά καλό είναι να αποφεύγονται. Το σχολείο δε φέρει καμία ευθύνη για τυχόν απώλειά τους.
- Η χρήση των κινητών τηλεφώνων απαγορεύεται σε όλους τους χώρους του σχολείου σύμφωνα με Υπουργική Απόφαση. Αν κάποιος μαθητής επιβάλλεται να έχει κινητό μαζί του, οφείλει να το έχει απενεργοποιημένο. Η παράβαση του παραπάνω όρου συνεπάγεται την εβδομαδιαία κράτηση του κινητού από τον Διευθυντή του σχολείου και ανάλογα με την περίπτωση πιθανόν και άλλες πειθαρχικές κυρώσεις.

2. Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μαθητών

α. ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΑΘΗΤΩΝ

- Να ζητούμε βοήθεια από τον δάσκαλο μας.
- Να μιλάμε ελεύθερα.
- Να μπορούμε να συμμετέχουμε σε εκδηλώσεις, ομαδικές εργασίες και εκδρομές.
- Να παίζουμε με τους συμμαθητές μας.
- Να μαθαίνουμε γράμματα.

β. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΜΑΘΗΤΩΝ

- Πρέπει τα παιδιά να έρχονται κάθε μέρα στο σχολείο, εκτός εάν είναι άρρωστα.
- Να τηρούν τους κανόνες του σχολείου.
- Να κάνουν τα μαθήματά τους.
- Να σέβονται τους δασκάλους τους και τους συμμαθητές τους.
- Να σέβονται το σχολείο κρατώντας το καθαρό.

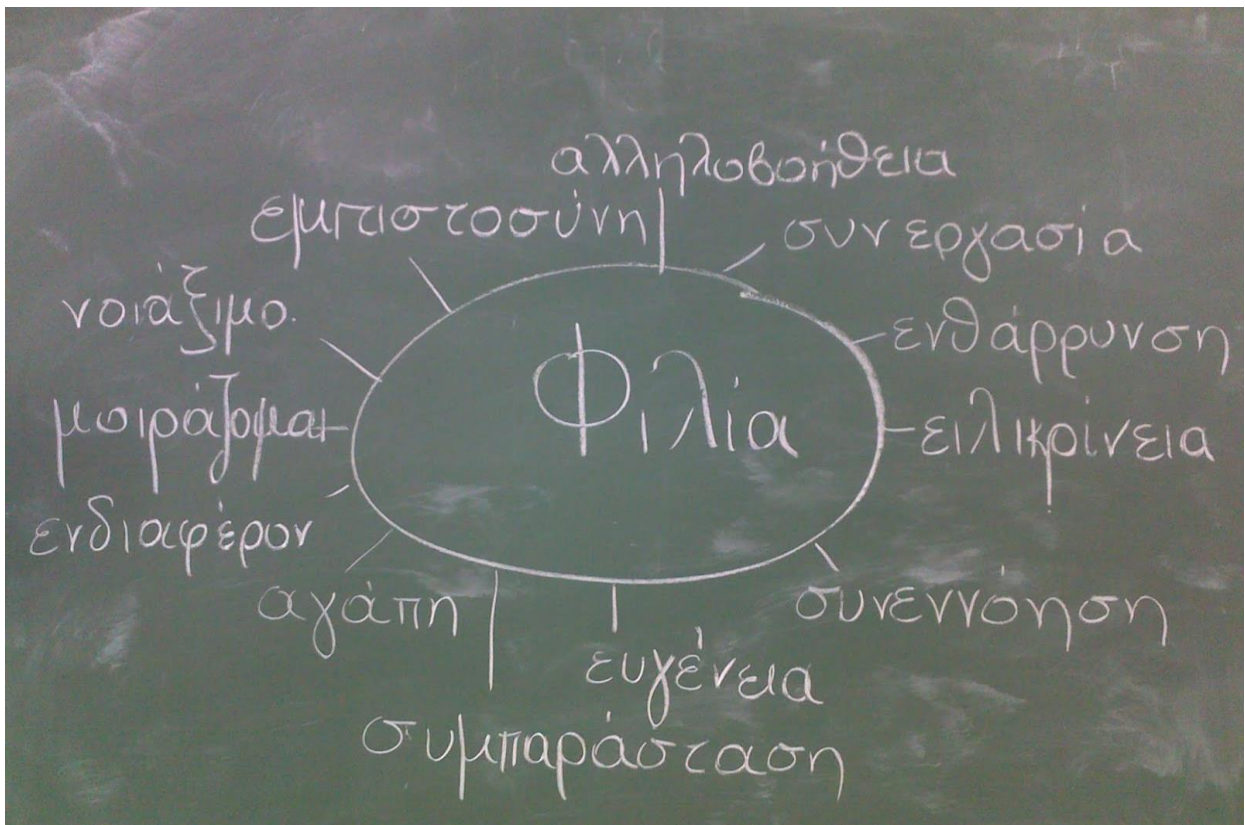

3. Σχέσεις συμμαθητών / Σχολικός εκφοβισμός

α. ΣΧΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΑΘΗΤΩΝ

Οι σχέσεις μεταξύ των συμμαθητών είναι συνήθως καλές, γιατί υπάρχει αλληλοσεβασμός, εντιμότητα, αλληλοκατανόηση, αξιοπρεπή συμπεριφορά και αλληλοϋποστήριξη. Ο ένας βοηθάει τον άλλο να ανταπεξέλθει στις δυσκολίες και στις απαιτήσεις που παρουσιάζει το σχολείο είτε όσον αφορά τα μαθήματα είτε σε ότι αφορά την ψυχολογική υποστήριξη. Οι συμμαθητές είναι δεμένοι μεταξύ τους, υπάρχει ισότητα και δίκαιη αντιμετώπιση. Παρόλα αυτά μπορεί να υπάρξουν ανάμεσά τους διαφωνίες. Σε αυτές τις περιπτώσεις η καλύτερη λύση είναι ο διάλογος και η σωστή επικοινωνία.

β. Ο ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΣ

Στις μέρες μας ο σχολικός εκφοβισμός, γνωστός και ως bullying, είναι ένα αρκετά συχνό φαινόμενο μεταξύ των μαθητών. Ο σχολικός εκφοβισμός χαρακτηρίζεται από την επαναλαμβανόμενη, απρόκλητη παρενόχληση, κάποιου παιδιού το οποίο δυσκολεύεται να υπερασπιστεί τον εαυτό του.

Το φαινόμενο αυτό εμφανίζεται με τη μορφή :

της Ψυχολογικής Βίας και εκφράζεται με διάφορα πειράγματα, παρατσούκλια, κοροϊδία, διάδοση φημών, εξύβριση, ταπείνωση, εξευτελισμός, ρατσιστικά σχόλια, απειλών ή και τρομοκρατίας. Η ψυχολογική βία περιλαμβάνει επίσης και τον εσκεμμένο αποκλεισμό μαθητών από διάφορες κοινωνικές και σχολικές δραστηριότητες,

της Σωματικής βίας και εκδηλώνεται με χτυπήματα, σπρωξίματα, κλοτσιές, τσιμπιές και στριμώγματα,

της Οικονομικής εκμετάλλευσης των παιδιών που εκφοβίζονται με αποτέλεσμα την κλοπή ή φθορά στα προσωπικά αντικείμενα τους.

του Ηλεκτρονικού ή Διαδικτυακού Εκφοβισμού (cyber bullying), που αποδόθηκε για να χαρακτηρίσει τις διάφορες μορφές ψυχολογικής κακοποίησης οι οποίες συνδέονται με τον εκβιασμό μέσω του διαδικτύου ή παρεμφερή τεχνολογία, με σκοπό τη σκόπιμη ζημιά ενός ατόμου ή μιας ομάδας.

Τα παιδιά που εκφοβίζονται συνήθως έχουν ανασφαλή προσωπικότητα, είναι λιγότερο αποδεχτά από συνομήλικους, είναι σωματικά αδύναμα ή διαφέρουν με κάποιο τρόπο, όπως να έχουν μαθησιακά προβλήματα. Τείνουν να έχουν αρνητική εικόνα για τον εαυτό τους, να κλαίνε συχνά, είναι ευάλωτα και ήρεμα παιδιά που δε συνηθίζουν να αντιδρούν.

Τα παιδιά που εκφοβίζουν είναι άτομα δημοφιλή μέσα στην τάξη, με πολύ καλές κοινωνικές δεξιότητες που προσελκύουν υποστηρικτές, τους οποίους μπορούν εύκολα να χειριστούν. Η θέση που έχουν μέσα στην ομάδα συνομήλικων είναι σημαντική αφού ενισχύει τη δύναμη τους. Έχουν συχνότερα επιθετικές προθέσεις απέναντι στο κοινωνικό τους περιβάλλον, έχουν την ανάγκη να εξουσιάζουν άλλα παιδιά, είναι παρορμητικά και δεν έχουν αίσθηση για τα θύματα τους. Επίσης, έχουν δικά τους προσωπικά προβλήματα και συνήθως προέρχονται από προβληματικές οικογένειες, δηλαδή από γονείς που είναι αδιάφοροι ή τα υποτιμούν.

Οι επιπτώσεις του σχολικού εκφοβισμού είναι ποικίλες, σοβαρές και μακροχρόνιες και αφορούν τόσο τα παιδιά που θυματοποιούνται, αλλά και τα παιδιά θύτες όσο και τα παιδιά παρατηρητές. Η τελευταία κατηγορία αναφέρεται στους μαθητές οι οποίοι παραμένουν αμέτοχοι χωρίς να υποστηρίζουν ή να προστατεύουν μία από τις δύο πλευρές. Συνήθως αισθάνονται άβολα και αναποφάσιστα σχετικά με το ποιος είναι ο υπεύθυνος ή αν το θύμα άξιζε της συγκεκριμένης αντιμετώπισης ή όχι.

Τα παιδιά που εκφοβίζονται έχουν περισσότερες πιθανότητες να υποφέρουν από κατάθλιψη, άγχος και να έχουν συχνά τάσης αυτοκτονίας που μπορεί να συνεχίσουν και μέχρι την ενηλικίωση. Είναι πιθανό να παραπονιούνται για την υγεία τους, να παρουσιάσουν αλλαγές στον ύπνο και τις διατροφικές τους συνήθειες. Μείωση της σχολικής απόδοσης και παρουσίας τους στο σχολείο, όπως και αυξημένες πιθανότητες να παρατήσουν εντελώς το σχολείο. Όλα αυτά οδηγούν στην απομόνωση των θυμάτων αλλά και στη χαμηλή τους αυτοπεποίθηση. Έχουν περισσότερες πιθανότητες να αντιδράσουν με εξαιρετικά βίαιο τρόπο. Σε 12 από τα 15 περιστατικά στη δεκαετία του 1990, όπου μαθητές έριξαν πυρά στο σχολείο τους, οι σκοπευτές ήταν θύματα σχολικού εκφοβισμού.

Τα παιδιά που εκφοβίζουν έχουν αυξημένες πιθανότητες κατάχρησης αλκοόλ και άλλων ναρκωτικών κατά την περίοδο της εφηβείας καθώς και ως ενήλικες. Είναι πιο πιθανό να εμπλακούν σε καυγάδες, σε βανδαλισμούς, να παρατήσουν το σχολείο και να έχουν προβλήματα με τον νόμο όταν ενηλικιωθούν. Επίσης, αυτά τα άτομα όταν ενηλικιωθούν, είναι πιθανό να ασκούν βία στους

συντρόφους τους και στα παιδιά τους και να αδυνατούν να κρατήσουν τις φιλικές τους σχέσεις.

Τα παιδιά παρατηρητές έχουν αυξημένες πιθανότητες να καπνίζουν, να κάνουν κατάχρηση αλκοόλ ή άλλων ναρκωτικών, να έχουν προβλήματα ψυχικής υγείας και πιθανόν να απουσιάζουν συχνά από το σχολείο.

Αυτό που διαχωρίζει τον σχολικό εκφοβισμό από το απλό πείραγμα, είναι η ένταση, η διάρκεια και η επανάληψη μιας κατάστασης και κυρίως η ανισορροπία δύναμης μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών. Με άλλα λόγια, στον σχολικό εκφοβισμό το παιδί «θύτης», δηλαδή το παιδί που εκφοβίζει, υπερέρχει σωματικά από το παιδί που εκφοβίζεται δηλαδή το παιδί «θύμα». Επίσης, ο μαθητής που εκφοβίζεται μπορεί να είναι συχνά μικρότερης ηλικίας και δεν έχει προκαλέσει τον μαθητή-θύτη. Αντιθέτως, όταν για παράδειγμα δυο παιδιά της ίδιας ισχύος έχουν «πιαστεί στα χέρια», αυτό το περιστατικό δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως σχολικός εκφοβισμός.

4. Ο ρόλος του σχολείου στη διαμόρφωση του μαθητή

Το σχολείο θα πρέπει να προσελκύει τα παιδιά δημιουργώντας τους θετικά συναισθήματα και καθημερινά να τα καλωσορίζει ευχάριστα για το μάθημά τους. Κι αυτό γιατί στην παιδική πραγματικότητα, όλα παίζουν ρόλο. Η διαρρύθμιση, που θα πρέπει να άγει τη διαδικασία της μάθησης με θετικό τρόπο. Τα σχολικά κτήρια, οι χώροι αναμονής και διαλλείματος, να είναι καθαροί και χαρούμενοι. Οι δάσκαλοι κι οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να είναι θετικοί κι ενθουσιώδεις στη στάση τους απέναντι στα παιδιά.

Η αναπτυξιακή ψυχολογία μας διδάσκει ότι στη μαθησιακή τους διαδικασία, τα παιδιά, δίνουν σημασία σε ότι αντιλαμβάνονται, όσο μικρό κι εάν φαίνεται αυτό στη λεπτομέρεια του. Τα παιδιά αντιλαμβάνονται τον κόσμο με τις αισθήσεις τους και κατά κύριο λόγο με την όραση τους. Αισθάνονται όμορφα κι ασφαλή όταν μαθητεύουν και μεγαλώνουν σε ένα άνετο, ευχάριστο και χαρούμενο περιβάλλον.

Η σχολική εμπειρία αποτελεί κρίσιμο κομμάτι στη ζωή του παιδιού. Ανάλογα με την ποιότητά της και τις προσλαμβάνουσες από αυτήν εικόνες, μπορεί να αποτελέσει προστατευτικό παράγοντα ή ακόμα και παράγοντα κινδύνου για την ανάπτυξη και τη διαμόρφωση των χαρακτηριστικών της προσωπικότητας του. Τα παιδιά που δεν δείχνουν ενδιαφέρον για το σχολείο και δεν έχουν καλές σχέσεις με τους συμμαθητές και τους δασκάλους τους, έχουν μεγαλύτερες πιθανότητες να παρουσιάσουν συμπτώματα άγχους και κατάθλιψης, να μην καταφέρουν να αποφοιτήσουν αργότερα από το Λύκειο ή ακόμα και να έχουν λιγότερες και περισσότερο επιφανειακές σχέσεις, στη μετέπειτα ενήλικη ζωή τους.

Αντίθετα, μία θετική σχολική εμπειρία αποτελεί προστατευτικό παράγοντα για τη σωματική και πνευματική υγεία του παιδιού αποτρέποντας το από συμπεριφορές κινδύνου όπως τη χρήση εξαρτησιογόνων ή άλλων ανθυγιεινών ουσιών και τη βίωση χαμηλής ποιότητας ενήλικης ζωής.

Το σχολείο συνεπώς αποτελεί σημαντικό παράγοντα δημιουργίας χαρακτήρα για το παιδί. Ως παράγοντας είναι τόσο σημαντικός, όσο και το σπίτι του ίδιου του μαθητή. Το αναπτυσσόμενο πρόσωπο δέχεται επιδράσεις από όλα τα υποσυστήματα στα οποία ανήκει, οι οποίες διαφέρουν ως προς την ένταση και τη σημασία τους. Μεγαλύτερη επίδραση, όπως είναι φυσικό, ασκεί η οικογένεια, το σχολείο και η ομάδα των συνομηλίκων του. Η επίδραση μειώνεται όσο απομακρύνεται το παιδί από το υποσύστημα επιρροής, αλλά ποτέ δεν εξαλείφεται. Η οικογένεια, το σχολείο κι η κοινωνία διαθέτουν χωριστούς μηχανισμούς δημιουργίας χαρούμενων και επιτυχημένων μαθητών, αλλά μπορούν από κοινού να υιοθετήσουν τρόπους και μεθόδους, ώστε να δώσουν στα παιδιά τα απαραίτητα κίνητρα για να εργαστούν αποδοτικά κι επίμονα προκειμένου να πετύχουν στη ζωή τους. Τα κίνητρα είναι αποτελεσματικότερα όταν είναι εσωτερικά. Επιτυχής δημιουργία κινήτρων στους μαθητές εξασφαλίζεται με την ύπαρξη θετικής ενίσχυσης από τους δασκάλους, τους εκπαιδευτικούς, ενώ συνδράμει θετικά κι η γονεϊκή εμπλοκή. Η παροχή κινήτρων και η δημιουργία θετικής ατμόσφαιρας για την εκπαιδευτική διαδικασία, είναι ακόμα ένας ισχυρός τρόπος να δημιουργηθεί ένα ασφαλές και φιλόξενο σχολικό περιβάλλον. Οι μαθητές οι οποίοι έχουν αναπτύξει υγιή κίνητρα θεωρούν το σχολείο και τη διαδικασία μάθησης οικεία τους υπόθεση. Κι ο καλύτερος τρόπος για να έχουν τα παιδιά αποδεκτές συμπεριφορές, είναι οι γονείς κι οι εκπαιδευτικοί να δίνουν το καλό παράδειγμα. Οι γονείς οφείλουν να συμμετέχουν ενεργά στην εκπαίδευση των παιδιών τους, να τα βοηθούν με τις εργασίες τους, να πηγαίνουν στις σχολικές εκδηλώσεις, να συζητούν με ενθουσιασμό για τον χρόνο που περνούν στο σχολείο και να επιβραβεύουν λεκτικά την επιτυχία των παιδιών τους.

Οφείλουμε δε να λάβουμε σοβαρά υπόψη τις προσδοκίες των παιδιών και μαθητών. Να μην συγχέουμε την έλλειψη κινήτρου σε έναν μαθητή με την έλλειψη δυνατοτήτων. Ένας μαθητής μπορεί να αποτύχει σε ένα γνωστικό αντικείμενο επειδή απλώς δυσκολεύεται να το κατανοήσει, ενώ με ελάχιστη προσπάθεια να μπορεί να επιτύχει όχι μόνον την κατανόηση, αλλά και τη διεύρυνση του γνωστικού του ορίζοντα.

Ο προσανατολισμός της εκπαιδευτικής πολιτικής στην ενθάρρυνση, ενίσχυση και διευκόλυνση της ουσιαστικής συνεργασίας κι αποτελεσματικής επικοινωνίας σπιτιού και σχολείου, του άλλου του σπιτιού, είναι προς όφελος όλων των εμπλεκόμενων μερών και κυρίως της κοινωνίας.

